

2014-08-27

Plats och tid	Kommunalhuset i Tumba, plan 4, kl. 16:00 – 17:00	
Beslutande	Lars Nyberg (S), ordförande Leif Gladh (S) Saga Åshage (M) Bo Claesson (KD)	Ulf Hjalmarsson (M) Barbro Hillblom (S) Mats Einarsson (V)
Ersättare	Dora Cruz (S), Marcus Ekman (S), Bo Johansson (S), Stina Lundgren (M), Bertil Rolf (TUP), Göran Pelarhagen (FP)	
Övriga deltagande	Agnetha Olofsson, valsamordnare	
Utses att justera	Saga Åshage (M)	
Plats och tid för justering	Kommunalhuset i Tumba, fredagen den 29 augusti 2014 kl. 09:00	
Sekreterare	<hr/> Håkan Hultgren	Paragrafer 39 - 47
Ordförande	<hr/> Lars Nyberg (S)	<hr/>
Justerare	<hr/> Saga Åshage (M)	<hr/>

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd

Valnämnden

Anslaget den

2014-08-29

Förvaringsplats för protokollet

Kommunledningsförvaltningen

Underskrift

Håkan Hultgren

Sammanträdesdatum

2014-08-25

Nedtas den

2014-09-22

2014-08-27

§ 39

Erfarenheter från valet till Europaparlamentet

Beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Följande har åtgärdats sedan valet till Europaparlamentet:

- Dataproblem vid utskick till röstmottagare.
- Utskick av information om valet sker i kuvert med valsedlar för folkomröstningen
- Förtidsröstningslokaler i Storsvreten finns genom Botkyrkabyggen. Vidare kommer en lokal finnas på Albyberget.
- Bättre placering på ICA Maxi
- Västar har införskaffats till röstmottagarna på såväl de mobila enheterna som medborgarkontoren
- Samhällsinformatörerna får bättre möjlighet att informera
- Stor genomgång har skett av lås och larm till samtliga vallokaler

2014-08-27

§ 40

Rekrytering av röstmottagare - lägesbeskrivning

Beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Många intresseanmälningar om att få arbeta som röstmottagare har kommit in under sommaren. 48 extra rösträknare är engagerade för att hjälpa till med rösträkningen efter vallokalernas stängning.

20 reserver finns att tillgå. 25 stycken som anmält intresse har inte kunnat beredas plats.

De fyra största valdistriken kommer att arbeta med så kallade delade val-längder för att öka genomströmningstakten i vallokalen.

2014-08-27

§ 41

Beslut om körschema för mobila enheterna och institutionsröstning

Beslut

Valnämnden fastställer körschema för de mobila enheterna och institutionsröstning enligt bilaga.

Sammanfattning

Förändringar som föreslås i jämförelse med valet till Europaparlamentet är bland annat två nya lokaler i Storvreten samt en lokal på Albyberget. Polis-tillstånd för att vara vid Tumba busstation inväntas.

Mobilenhets 1

veckodag	datum	plats	tid
onsdag	27-aug	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
torsdag	28-aug	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
fredag	29-aug	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
lördag	30-aug	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
söndag	31-aug	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
måndag	01-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
tisdag	02-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
onsdag	03-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
torsdag	04-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
fredag	05-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
lördag	06-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
söndag	07-sep	Institutionsröstning	
måndag	08-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
tisdag	09-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
onsdag	10-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
torsdag	11-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
fredag	12-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
lördag	13-sep	ICA MAXI Alby	10.00-19.00
söndag	14-sep		

Mobilenhets 2

onsdag	27-aug	Teliahuset Tumba	10.00-13.00	Tumba köpcenter	14.30-19.00		
torsdag	28-aug	Samhallhuset Tullinge	10.00-13.00	Hornbach Slagsta	14.30-19.00		
fredag	29-aug	Alhamrarestaurangen	10.00-13.30	Hornbach Slagsta	15.00-19.00		
lördag	30-aug	Hornbach Slagsta	12.00-15.00	Hallunda FH debatt Pakistan CS	16.30-18.00	Bocenter Norsborg debatt OPAD	19.00-19.30
söndag	31-aug						
måndag	01-sep	Kommunalhuset	10.00-13.30	Rådmansbacken 25 Alby	15.00-19.00	Hallunda FH – debatt SPF, PRO	20.00-20.30
tisdag	02-sep	Hantverksskrogen Tullinge	10.00-13.30	Harbrovägen 12 Storvreten	15.00-19.00		
onsdag	03-sep	Tumba gymnasium	10.00-13.00	Hornbach Slagsta	14.30-19.00		
torsdag	04-sep	S:t Botvids gymnasium	10.00-14.00	Hålvägen 22 Storvreten	15.30-19.00		
fredag	05-sep	Botkyrka folkhögskola	10.00-14.00	Tumba station	15.30-19.00		
lördag	06-sep	Botkyrka marknad	11.00-14.30	Hallunda FH bokbord Bangladeshi KF	16.00-19.00		
söndag	07-sep	Institutionsröstning					
måndag	08-sep	Kommunalhuset	10.00-13.30	Tumba station	15.00-18.00		
tisdag	09-sep	Teliahuset Tumba	10.00-13.30	Harbrovägen 12 Storvreten	15.00-19.00		
onsdag	10-sep	Samhallhuset Tullinge	10.00-15.30	Ungdomens hus Fittja	17.00-19.00		
torsdag	11-sep	Alhamrarestaurangen	10.00-13.00	Tullinge gymnasium	14.30-16.00	Hålvägen 22 Storvreten	17.00-19.00
fredag	12-sep	Hornbach Slagsta	10.00-13.00	Norsborg syrianska föreningen	14.30-19.00		
lördag	13-sep	Storvretens badhus	10.00-13.30	Hallunda FH debatt Föreningsrådet	15.00-16.00		
söndag	14-sep	Norsborg C Lokesv. 2	10.00-15.00				

2014-08-27

§ 42

Beslut om bemanning från valnämnden

Beslut

Valnämnden fastställer bemanning för allmänna val och folkomröstning 2014 enligt bilaga.

Sammanfattning

Förslag till bemanning föreligger som revideras och kompletteras.

Bemanning RKL hösten 2014

Utbildning för röstmottagare

26/8 Göran Pelarhagen

1/9 Barbro Hillblom

4/9 Lars-Göran Liljedahl

Leif Gladh

Marcus Ekman

Institutionsröstningen 7 september

Leif Gladh

Lördagen 13 september

Sortering av förtidsröster

Ulf Hjalmarsson

Barbro Hillblom

Stina Lundgren

Göran Pelarhagen

Leif Gladh

Dora Cruz

Valdagen 14 september

Sortering av förtidsröster

Ulf Hjalmarsson

Barbro Hillblom

Dora Cruz

Bo Claesson

Chaufför

Saga Åshage

Leif Gladh

Mottagning av distrikten (20.00 och natt)

Ulf Hjalmarsson

Lars-Göran Liljedahl

Göran Pelarhagen

Bo Claesson

Marcus Ekman

Leif Gladh

Bertil Rolf

Onsdagsräkningen 17 september

Ulf Hjalmarsson

Barbro Hillblom

Stina Lundgren

Saga Åshage

Bo Claesson

Bo Johansson

Leif Gladh

Marcus Ekman

Bertil Rolf

Dora Cruz

Dessutom: Håkan Hultgren och Lena Bogne från kommunledningsförvaltningen

Sluträkning för den kommunala folkomröstningen torsdagen 18 september

Ulf Hjalmarsson

Barbro Hillblom

Stina Lundgren

Saga Åshage

Marcus Ekman

Leif Gladh

Bertil Rolf

Dora Cruz

2014-08-27

§ 43

Extrabrev till partierna

Beslut

Valnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Under juni månad skickades ett extra brev ut till partierna med kompletterande information bland annat rörande förfarandet runt röstsedlarna till folkomröstningen och distributionen av namnvalsedlarna, bilaga.

2014-06

Referens

Lars Nyberg

Agnetha Olofsson

Mottagare

Politiska sekreterare för

samtliga partier i kommunfullmäktige
samt Centerpartiet

Extrabrev

Röstsedlar till folkomröstningen, Namnvalsedlar till Riksdag, Landstings- Kommunfullmäktige mm

Det brev som nyligen sändes till partierna innehåller det mesta av den information som behövs inför valen 14 september. Nedanstående är kompletteringar och vi ber er särskilt notera förfarandet runt röstsedlarna till folkomröstningen och distributionen av namnvalsedlarna.

Vallokaler

Två små ändringar jämfört med Europaparlamentsvalet:

För valdistrikten i Rikstenskolan används nu matsalen som vallokal.

Matsalen gäller också som vallokal för valdistrikten i Storstretsskolan.

Rösträknare

Valnämnden har beslutat att man inte kan vara röstmottagare om man står på en valsedel. Dock finns det inget sådant hinder för att delta som extra rösträknare. Vi säker nämligen 48 stycken extra rösträknare som ska komma till vallokalerna klockan 20.00 och hjälpa till med rösträkningen under valkvällen. Vi tar gärna emot förslag på personer.

Förtidsröstning

Mot bakgrund av erfarenheterna även från Europaparlamentsvalet är det viktigt att påpeka att **man bara kan förtidsrösta en gång**. Kommer det in två eller flera förtidsröster från en väljare kan man vid sammanräkningen inte veta vilken som ska räknas. De underkänns. Dessutom måste man förtidsrösta i de tre valen plus folkomröstningen vid samma tillfälle. Om man gör det vid olika tillfällen finns det på samma sätt två fönsterkuvert för förtidsröstningen. De underkänns. Ångerrösta kan man bara göra genom att komma till sin vallokal på valdagen.

Körschemat för de mobila enheterna under förtidsröstningen kommer att ändras en hel del jämfört med Europaparlamentsvalet. Dels är vi åter på jakt efter lämpliga platser i framför allt Storstreten. Dels planerar vi för att de ska fortsätta även under valdagen. Körschemat kommer i nästa brev.

För institutionsröstningen under söndagen före valdagen tas Tornet bort från körschemat då det fortfarande kommer att vara för få inflyttade.

Frizoner vid förtidsröstnings- och vallokaler

Samma regler gäller för frizonerna vid förtidsröstnings- och vallokaler. Vi vill bara påpeka att röstmottagarna på några ställen inte hade tagit till sig informationen ordentligt och vägrade låta valsedelsutdelarna stå utanför lokalen. Naturligtvis är traditionell utdelning av valsedlar tillåten vid ingången till en vallokal.

Namnvalsedlar

Valnämnden har för valen under 2014 åtagit sig att distribuera inte bara partivalsedlarna (utan personnamn) utan även namnvalsedlarna till förtidsröstnings- och vallokaler. Partier-
na behöver då inte som vid tidigare val på morgonen på valdagen leverera och placera ut sina namnvalsedlar i samtliga 48 valdistrikt.

**Namnvalsedlarna ska därför lämnas in av partierna i förväg till kommunens valkansli. Partiernas namnvalsedlar måste lämnas in senast 18 augusti för att de ska kunna användas redan under förtidsröstningen. I tidigare brev stod det felaktigt den 1 september. (Via Agnetha Olofsson har tiden åter ändrats, nu till 1 augusti.) Leve-
ransen ska ske till Tumba äldreboende där Valnämnden har sitt förråd. Agnetha Olofsson eller Oskar Jakobsson måste kontaktas i förväg så att någon finns där för att ta emot namnvalsedlarna.**

Röstmottagarna placerar ut namnvalsedlarna i valsedelsställen och fyller på valsedlar successivt. Om det verkar som om valsedlarna för något av partierna kan ta slut måste Valkansliet kunna kontakta det aktuella partiet. **Meddela därför namn och telefonnummer på den som kan förse Valnämnden med ytterligare namnvalsedlar.**

Röstsedlarna för folkomröstningen

Valnämnden har beslutat att partierna kan få upp till 4 000 röstsedlar (JA eller NEJ). För Tullingepartiet gäller dock att man har fått den önskade tilldelningen av 15 000 JA-sedlar.

Dessa **röstsedlar kan hämtas från Valkansliet fr o m den 1 augusti.** Eftersom valkansliet sitter i kontorslandskap finns ingen plats att förvara en sådan mängd röstsedlar i Kommunhuset. De måste därför hämtas från Valnämndens förråd i Tumba äldreboende. **Kontakta Agnetha Olofsson eller Oskar Jakobsson och gör upp om en tid för hämtning.** Om ni av någon anledning inte kan vänta till 1 augusti får ni kontakta Lars Nyberg (070-5371400) så ska vi **försöka** ordna med ett tidigare datum för hämtning.

Övriga frågor

Eventuella övriga frågor kan ställas till Valnämndens kansli:

Agnetha Olofsson 0853061627

Oskar Jakobsson 0701816362

2014-08-27

§ 44

Beslut om brev nummer tre till partierna

Beslut

Valnämnden fastställer brev nummer tre till partierna enligt bilaga.

Sammanfattning

Två brev har redan sänts till partierna med information inför valdagen den 14 september. Detta tredje brev börjar med ytterligare några kompletteringar. Därefter bifogas en del information från det brev som gick ut i juni som fortfarande är aktuellt och kanske inte fick någon spridning på grund av semestertiderna.

2014-08-25

Referens
Lars Nyberg
Agnetha Olofsson

Mottagare
Politiska sekreterare för
samtliga partier i kommunfullmäktige
samt Centerpartiet

Informationsbrev nummer tre till partierna inför valen till Riksdag, Landstings- och Kommunfullmäktige samt kommunal folkomröstning

Två brev har redan sänts till partierna med information inför valdagen den 14 september. Detta brev börjar med ytterligare några kompletteringar. Därefter har vi bifogat en del information från det brev som gick ut i juni som fortfarande är aktuellt och kanske inte fick någon spridning på grund av semesterderna.

Förtidsröstning

För valdagen har öppethållandet i de fasta röstmottagningsställena utökats med Fittja. Den 14 september kommer alltså Medborgarkontoren i Alby, Fittja och Tumba att vara öppna för förtidsröstning. Dessa kontor är även vallokal för ett valdistrikt.

Körschemat för de mobila enheterna under förtidsröstningen har ändrats en hel del jämfört med Europaparlamentsvalet. Vi har nu två röstmottagningsställen i Storvreten och ett i Norsborg. Bland andra nya ställen kan nämnas Tumba station. Körschemat bifogas i ett särskilt dokument (liggande text).

Utdrag ur junibrevet till partierna

Vallokaler

Två små ändringar jämfört med Europaparlamentsvalet:
För valdistrikten i Rikstenskolan används nu matsalen som vallokal. Matsalen gäller också som vallokal för valdistrikten i Storvretsskolan.

Förtidsröstning

Mot bakgrund av erfarenheterna även från Europaparlamentsvalet är det viktigt att påpeka att **man bara kan förtidsrösta en gång**. Kommer det in två eller flera förtidsröster från en väljare kan man vid sammanräkningen inte veta vilken som ska räknas. De underkänns. Dessutom måste man förtidsrösta i de tre valen plus folkomröstningen vid samma tillfälle. Om man gör

det vid olika tillfällen finns det på samma sätt två fönsterkuvert för förtidsröstningen. De underkänns. Ångerrösta kan man bara göra genom att komma till sin vallokal på valdagen.

För institutionsröstningen under söndagen före valdagen tas Tornet bort från körschemat då det fortfarande kommer att vara för få inflyttade.

Frizoner vid förtidsröstnings- och vallokaler

Samma regler gäller för frizonerna vid förtidsröstnings- och vallokaler. Vi vill bara påpeka att röstmottagarna på några ställen inte hade tagit till sig informationen ordentligt och vägrade låta valsedelutdelarna stå utanför lokalen. Naturligtvis är traditionell utdelning av valsedlar tillåten vid ingången till en vallokal.

Namnvalsedlar

Valnämnden har för valen under 2014 åtagit sig att distribuera inte bara partivalsedlarna (utan personnamn) utan även namnvalsedlarna till förtidsröstnings- och vallokaler. Partierna behöver då inte som vid tidigare val på morgonen på valdagen leverera och placera ut sina namnvalsedlar i samtliga 48 valdistrikt.

Röstmottagarna placerar ut namnvalsedlarna i valsedelsställen och fyller på valsedlar successivt. Om det verkar som om valsedlarna för något av partierna kan ta slut måste Valkansliet kunna kontakta det aktuella partiet. **Meddela därför namn och telefonnummer på den som kan förse Valnämnden med ytterligare namnvalsedlar.**

Röstsedlarna för folkomröstningen

Valnämnden har beslutat att partierna kan få upp till 4 000 röstsedlar (JA eller NEJ). För Tullingepartiet gäller dock att man har fått den önskade tilldelningen av 15 000 JA-sedlar.

Dessa **röstsedlar kan hämtas från Valkansliet fr o m den 1 augusti**. Eftersom valkansliet sitter i kontorslandskap finns ingen plats att förvara en sådan mängd röstsedlar i Kommunhuset. De måste därför hämtas från Valnämndens förråd i Tumba äldreboende. **Kontakta Agnetha Olofsson eller Oskar Jakobsson och gör upp om en tid för hämtning.**

Frågor

Eventuella övriga frågor kan ställas till Valnämndens kansli:

Agnetha Olofsson 0853061627
Oskar Jakobsson 0701816362

2014-08-27

§ 45

Beslut om rösträkningen för folkomröstningen

Beslut

Valnämnden beslutar att även godkänna blanka valsedlar (gula, vita, blå) med tydlig angivelse av att man säger ja eller nej till en delning av kommunen.

Valnämnden beslutar, om det finns två förtidsröster för samma väljare med valsedlar för det allmänna valet i det ena fönsterkuvertet och för folkomröstningen i det andra, att godkänna dessa.

Sammanfattning

Folkomröstningssedlar av annan färg

För väljare som inte befinner sig i Botkyrka kan det vara svårt att få tag i röstsedlar för folkomröstningen. Det kan då hända att de använder valsedlar (gula, vita eller blå) och skriver på ett tydligt ja till delning alternativt nej till delning. Röstmottagare under förtidsröstningen i andra kommuner känner troligen inte till vilken färg vi har för våra röstsedlar och reagerar kanske inte på färgen i det valkuvert som enligt väljaren avser folkomröstningen. Då det är viktigt att valdeltagandet blir högt även för folkomröstningen bör även sådana sedlar godkännas som om de vore rosa röstsedlar.

Dubbla fönsterkuvert från en väljare

Om en väljare förtidsröstar i det allmänna valet vid ett tillfälle och i folkomröstningen vid ett annat tillfälle underkänns dessa i valdistriktet under valdagen på grund av att det är två förtidsröster för samma väljare. Vid behandlingen under onsdagsräkningen skulle dessa dock under en förutsättning kunna godkännas. Om fönsterkuverten öppnas och det ena endast innehåller valsedlar för det allmänna valet och det andra endast för folkomröstningen finns inte det vanliga skälet till underkännande, nämligen att man inte vet vilket man skulle kunna godkänna. De avser olika val. Om det finns två fönsterkuvert från en väljare under onsdagsräkningen bör dessa därför öppnas (dock inte valkuverten förrän de ligger i valboxarna.) och, om det är tydligt att de avser det allmänna valet respektive folkomröstningen, godkännas.

2014-08-27

§ 46

Budget 2015

Beslut

Valnämnden äskar för verksamhetsåret 2015 medel för fasta arvoden, möteskostnader (2 sammanträden) och en månads arbete för anpassning av nytt datasystem.

Sammanfattning

Systemet att Valnämnden måste betala hyra för datorer även under icke-valår har avvecklats varför kostnaderna för icke-valår blir lägre än tidigare. Kostnaderna för Valnämnden ett år mellan val består normalt endast av de fasta arvodena för ordföranden och vice ordföranden samt möteskostnader. För 2015 planeras två sammanträden.

Stockholms kommun kommer att släppa sitt omfattande och välutvecklade datasystem för val fritt för andra kommuner. För att anpassa det för Botkyrka kan en arbetsinsats på en månad behövas under 2015

Valnämndens sekreterare fick i uppdrag att sätta på kronor på dessa utgifter.

2014-08-27

§ 47

Reviderade lokala anvisningar för förtidsröstningen inför 14 september

Beslut

Valnämnden fastställer reviderade lokala anvisningar för förtidsröstningen inför 14 september, bilaga.

Sammanfattning

Föreligger förslag till reviderade lokala anvisningar för förtidsröstningen. Anvisningarna är en lokalt anpassad handledning för röstmottagare och är ett komplement till Valmyndighetens "Handledning Röstmottagning i röstningslokal".

2014-08-15

Referens

Lars Nyberg

Agnetha Olofsson

Mottagare

Röstmottagare medborgarkontoren

Röstmottagare mobila enheterna

Röstmottagare institutionsröstningen

Lokala anvisningar: Förtidsröstningen Allmänna valen och kommunal folkomröstning 27 augusti -14 september 2014

Dessa anvisningar är en lokalt anpassad handledning för röstmottagare inom förtidsröstningen 27 augusti – 14 september 2014. De är ett komplement till Valmyndighetens ”Handledning Röstmottagning i röstningslokal”.

Förtidsröstningen har tre delar. De fasta röstningsställena är medborgarkontoren (Alby, Fittja, Hallunda, Tullinge, Tumba) samt Mötesplats Grödinge (vid biblioteket).

Öppettider:

Onsdag	27 augusti	10-18
Torsdag	28 augusti	10-18
Fredag	29 augusti	10-18
Lördag	30 augusti	10-15
Söndag	31 augusti	Stängt
Måndag	1 september	10-18
Tisdag	2 september	10-18
Onsdag	3 september	10-18
Torsdag	4 september	10-18
Fredag	5 september	10-18
Lördag	6 september	10-15
Söndag	7 september	Stängt
Måndag	8 september	10-18
Tisdag	9 september	10-18
Onsdag	10 september	10-20
Torsdag	11 september	10-20
Fredag	12 september	10-20
Lördag	13 september	10-15
Söndag	14 september	08-20 Endast Tumba, Alby och Fittja (nytt)

Utöver dessa röstningslokaler kommer 2 mobila enheter att besöka köpcenter, gymnasier, större arbetsplatser m m. Platser och körschema finns som bilaga i eget dokument och kommer även att finnas på www.botkyrka.se.

Söndagen den 7 september sker den s k institutionsröstningen på följande platser och tider.

Lag 1

Silverkronan Klockan 9.30 – 10.30
Samlingssalen
Sedelvägen 146

Allégården Klockan 11.00 – 12.00
Entrén
Allévägen 5-7 Tumba

Kärsdala Äldreboende Klockan 13.30 – 15.00
Samlingssalen
Östänvägen 16

Lag 2

Asptuna, Kriminalvårdsanstalten Klockan 09:00 – 11.30

Alby Äng Klockan 13.00 – 14.00
Samlingssalen
Albyvägen 22

Tumba Äldreboende Klockan 14.30 – 15.30
Samlingssalen
Samaritvägen 12

Förberedelser

Möbleringen av de fasta lokalerna ska ha gjorts upp tillsammans med Valnämnden i förväg.

De skyltar som ska sättas upp utanför och inne i lokalen har kompletterats med en s k strandfana med texten VALLOKAL. Den ska sättas upp utanför lokalen. (Benämningen vallokal används för att dessa också ska användas vid vallokalerna på valdagen även om lokalerna vid förtidsröstningen formellt heter röstningslokal.) För att strandfanan inte ska ”få fötter” rekommenderas att behållaren fylls med vatten även om strandfanan står inomhus.

En lathund för mottagningen av förtidsröster - steg för steg - delas ut vid utbildningen för röstmottagare vid förtidsröstningen. Den ska följas framför allt för att undvika de vanligaste felen, nämligen att man missar att skriva numren på väljarförteckning respektive fönsterkuvert och att lägga röstkort med synlig adressat i fönsterkuvertet.

Röstkort

Väljaren måste vid förtidsröstning ha röstkort för att rösta. Saknas röstkort hämtas ett via <https://portal.val.se> Väljaren måste kunna visa identitetshandling med namn och födelsenummer för att kunna rösta. Om man inte ska rösta själv kan man för budröstning få ut ett röstkort utan att det krävs legitimation.

Röstkort för personer med skyddad identitet kan endast skrivas ut av länsstyrelsen. Kontakta i sådana fall Valnämnden.

Till varje dator (röstmottagare) hämtas ett certifikat från Valmyndigheten. Det hämtas av Agnetha Olofsson på valkansliet. Hon förmedlar de lösenord som krävs till Medborgarkontoren och Mötesplats Grödinge samt de mobila enheterna. Var och en som har fått certifikat och lösenord kontrollerar att det fungerar i god tid innan mottagningen börjar.

All förtidsröstning vid ett tillfälle

Det bör observeras att en väljare bara kan förtidsrösta en gång. Om man lämnar in förtidsröster vid flera tillfällen kan det vid sammanräkningen inte avgöras vilken som ska räknas och allt underkänns.

Eftersom Botkyrka har en kommunal folkomröstning samtidigt med de allmänna valen måste alltså även röstsedeln för den kommunala folkomröstningen lämnas samtidigt med valsedlarna för de allmänna valen. Motsvarande gäller även för en del andra kommuner. Röstmottagarna inför valen 14 september måste av denna anledning alltid kolla om även röstsedeln för den kommunala folkomröstningen är med. Om den inte finns med måste väljaren informeras om att det då inte går att förtidsrösta i folkomröstningen senare. För att göra det måste man ångerrösta på valdagen i sin vallokal och då utöver folkomröstningssedeln än en gång lämna valsedlar i de allmänna valen.

Valsedlar

Valnämnden har för valen under 2014 åtagit sig att distribuera inte bara partivalsedlarna (utan personnamn) utan även namnvalsedlarna till förtidsröstnings- och vallokaler. De lämnas in av partierna i förväg till kommunens valkansli.

Röstmottagarna ska alltså inte bara placera ut partivalsedlarna utan även namnvalsedlarna i valsedelsställ.

Valsedelsställena ska lutas. Se till att ”mellanläggerna” lutar uppåt.

Valsedlarna ska placeras i samma ordning i samtliga lokaler och det gäller då valsedelsstället **både för namn- och för partivalsedlarna**. Att det är den ordningen i samtliga valsedelsställ är röstmottagarnas ansvar i respektive lokal. Namnvalsedlarna placeras ut i det första stället. Partivalsedlarna placeras i det andra stället. I det stället placeras **de blanka valsedlarna** nedanför partiernas valsedlar.

Valsedlarna för riksdagsvalet placeras med början i övre vänstra facket och sedan nedåt i följande bokstavsordning: Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, (tom lucka) Centerpartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Moderata Samlingspartiet, Sverigedemokraterna (tom lucka) och Vänsterpartiet.

Valsedlarna för kommunvalet placeras i mittenfacket med följande ordning:

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, Botkyrkapartiet, Centerpartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Moderata Samlingspartiet, Sverigedemokraterna, Tullingepartiet och Vänsterpartiet.

Valsedlarna för landstingsvalet placeras i samma ordning som riksdagsvalet i det högra facket och med blanka valsedlar längst ned.

De tomma luckorna för valsedlarna för riksdags- och landstingsvalen beror på att dessa rader upptas av Botkyrkapartiet respektive Tullingepartiet för kommunvalet. Med dessa luckor kan valsedlarna för ett parti finnas rakt över valsedelsstället på samma rad.

Det finns en affisch att sätta upp ovanför ställen för att visa ordningen.

Ovanstående partier får valsedlar tryckta gratis av Valmyndigheten på grund av att de fick mer än 1 procent av rösterna i något av de två senaste allmänna valen. Inga andra partier än de som finns i respektive församling kom upp till 1 % av rösterna. De levereras alltså av Valnämnden och placeras ut av röstmottagarna. Observera att ni får olika antal av de olika partiernas valsedlar. Lägg inte fram lika många valsedlar av de partier som ni endast får ett mindre antal av.

Valsedlar som levereras direkt till lokalen av övriga partier placeras i bokstavsordning uppifrån i det tredje valsedelsstället. Observera att **Feministiskt Initiativ** (FI) valsedlar också har lämnats in till Valkansliet för distribution. Ni får dem alltså i leveransen på lördagen och ska placera dem i det tredje stället. Ytterligare partier kan komma att utnyttja valkansliets service. Då gör man på samma sätt med dem som med FIs valsedlar.

Kontrollera då och då att ingen har blandat valsedlarna eller skapat annan ordning. Det åligger ett tydligt ansvar för röstmottagarna att ordningen i valsedelsställen upprätthålls. De företrädare för de politiska partierna som vill komma in och kontrollera ordningen anmäler det till den röstmottagare som sköter utdelningen av valkuvert. Om det är något som behöver justeras ska det påpekas och röstmottagaren se till att justeringen görs.

Det är röstmottagarnas ansvar även att fylla på om något partis valsedlar håller på att ta slut. Ha högarna med de valsedlar som ännu inte lagts i valsedelsställen så att bara ni själva kan komma åt dem. Om det verkar som om valsedlarna för något av partierna inte kommer att räcka ska Valkansliet kontaktas så att fler kan levereras.

Röstsedlarna för folkomröstningen

Utöver valsedlar för de tre valen ska det finnas röstsedlar för den kommunala folkomröstningen om en eventuell delning av Botkyrka kommun. Det finns JA-sedlar, NEJ-sedlar och blanka röstsedlar. Dessa ska placeras i ett särskilt ställ efter de andra ställen. Röstsedlarna sätts i två fack mitt i stället med JA längst till vänster, NEJ i mitten och blanka till höger. Att placera ut dem i två fack var är lämpligt eftersom det kommer att gå åt ganska många då det endast finns tre alternativ.

Även här finns det en affisch att sätta upp ovanför stället.

Valkuvert

Det ska enligt Valnämndens beslut finnas minst två personer som hanterar förtidsröstningen (tre vid institutionsröstningen). En person bör hjälpa väljaren att hitta valseldsställ, bås och var avlämningen sker. Den personen lämnar då valkuverten till väljaren. Om väljaren har sitt röstkort med sig måste röstmottagaren kolla för hur många val inklusive folkomröstningen som väljaren har rösträtt. Om väljaren inte har sitt röstkort med sig och ett röstkort tas fram på plats kontrolleras därefter hur många valkuvert som väljaren ska ha. OBS att valkuverten inte ska läggas ut som i Valmyndighetens handledning och undervisningsfilm. Mot slutet av förtidsröstningen kommer flera stationer att behövas för röstmottagningen. Sätt alltid in fler stationer om det börjar bli köbildning. Var noga med valkuverten då de inte ska "lämna" lokalen.

OBS. När väljare förbereder sin röst bakom valskärmen får ingen annan vistas bakom skärmen. Om väljaren på grund av funktionshinder eller liknande är i behov av assistans är det röstmottagarna som ska hjälpa till. Röstmottagarna har enligt lag tystnadsplikt.

Väljarförteckning och röstlängdsnummer

Väljarförteckningar kommer att tas ut i förväg där förtidsröstningsstället och löpnummer är ifyllda. Väljarförteckningar utan löpnummer kommer att finnas som reserv. Glöm inte att fylla i övriga uppgifter (datum) på huvudena på väljarförteckningarna och Dagrapporten. Det är inga problem, när man har flera mottagningsställen, om man vid dagens slut har flera väljarförteckningar som inte är fulla.

Varje dag måste man börja på en ny väljarförteckning. För de mobila enheterna och vid institutionsröstningen ska en ny väljarförteckning påbörjas vid varje ny plats.

För varje väljare skrivs röstlängdsnumret på väljarförteckningen. På väljarens fönsterkuvert skrivs det nummer som väljaren har fått på väljarförteckningen. Dessa två nummer är absolut nödvändiga att skriva i. De används om något behöver kontrolleras i efterhand.

Hantering av väskan för förtidsröster

Kontrollera tillsammans med de närvarande (tidigare den förste väljaren) varje morgon att väskan är tom innan fönsterkuverten med dagens förtidsröster börjar läggas i. Plombera sedan locket till väskan. När man har börjat stoppa i förtidsröster får väskan absolut inte öppnas. Kommer man på att något har blivit fel – t ex att man glömt att skriva den röstandes röstlängdsnummer på kuvertet – ska det antecknas i Dagrapporten för att kunna åtgärdas vid kontrollen på valkansliet dagen efter.

Mot slutet av förtidsröstningsperioden kan en situation uppstå då väskan blir full. Innan det inträffar måste ni i så fall ringa till valkansliet i god tid så att en extra väska kan levereras.

När dagens röstmottagning är slut räknas antalet mottagna röster på väljarförteckningarna och antalet skrivs in på Dagrapporten, fördelade på Botkyrka och övriga kommuner.

Valväskan ska **inte** tömmas och fönsterkuverten **inte** räknas så som det beskrivs i Valmyndighetens handledning. I Botkyrka öppnas valväskorna av valkansliet i Kommunhuset, där fönsterkuverten räknas och sorteras på Botkyrka och andra kommuner.

Förvaring av förtidsröster

Förtidsröster som lämnats på medborgarkontoret måste förvaras på ett säkert sätt under natten. Väskan förvaras skild från väljarförteckningarna och Dagrapporten, allt i ett lås, säkert rum. Först på morgonen, innan väskan lämnas, läggs väljarförteckningarna och Dagrapporten i facket på utsidan av väskan – inte i väskan.

Transport av förtidsröster

Förtidsrösterna transporteras i den plomberade valväskan. Transporter kommer att ske dagligen (måndag – fredag) innan medborgarkontoren öppnar. Någon måste därför finnas på plats på alla Medborgarkontor senast klockan 8.30 för att kunna öppna lokalen och lämna valväskan. En ny tom valväska lämnas samtidigt till Medborgarkontoret. Valväskan i Vårsta hämtas sist enligt en särskild överenskommelse.

Det är chaufförerna för de mobila enheterna som ombesörjer transporterna. Vid första tillfället och senare om ni inte känner igen personen ska ni kontrollera identiteten. Ett särskilt kvitto för utlämningen av väskan kommer att finnas, som någon av röstmottagaren plus chauffören skriver på. Kvittot behålls av MBK/Mötesplats Grödinge.

Förtidsröster som lämnats under lördagar förvaras i det låsta rummet och hämtas på måndag morgon. För att kunna ha olika valväskor under fredagen och lördagen kommer två tomma valväskor att lämnas vid hämtningen på fredagarna.

På morgonen lördag 13 september klockan 10.00 (eller något senare) hämtar **Posten** väskan med fredagens röster. Vid stängningen återkommer **Posten** och hämtar väskan med dagens röster. Det kan bli något efter stängning på gata resvägen mellan lokalerna. Medborgarkontoren i Alby, Fittja (nytt) och Tumba som har öppet 08.00 – 20.00 på valdagen får lämna sina väskor till förvaring hos röstmottagarna i vallokalen på samma plats. Även här sker hämtningen via **Posten**.

Kommunala bud/Budröstning

Samtliga personer som tjänstgör som röstmottagare på medborgarkontoren har också av Valnämnden utsetts till kommunala bud. De ska vara bud/vittne för kommunmedborgare som har rätt att lämna en budröst och som inte har någon annan som kan vara bud. Det är mycket ovanligt att de som bara kan rösta genom bud använder sig av de kommunala buden. För Medborgarkontoren finns ett dokument på G för att fylla i för att få statistik för de tillfällen då man är kommunalt bud. En särskild blankett tas fram för Grödinge.

Vid budröstningen via Medborgarkontoren måste två personer bege sig till väljaren. Det sker lämpligen mellan kl 08.00 och 10.00 när medborgarkontoren är stängda. Man tar med sig det kuvert som är förberett för budröstning och innehåller det som behövs för budröstningen. OBS att det måste kompletteras med valkuvert och röstsedlar för folkomröstningen. Den ena skriver under som "Bud" den andre som "Vittne". Ett så-

dant budkuvert måste tas emot på vanligt sätt. En annan röstmottagare än bud och vittne måste då sköta mottagandet.

Partiernas informationsmaterial etc.

I röstningslokalen får ingen valpropaganda förekomma av något slag. Partinålar och liknande som inte är att betrakta som använda i propagandasyfte kan accepteras. Valmaterial från partierna som de vill ha placerade på Medborgarkontoren måste förvaras i särskild angränsande lokal. Inget propagandamaterial får finnas i anslutning till själva röstmottagningsstället. Väljaren ska kunna lämna sin röst utan att bli "utsatt" för propaganda i själva röstningslokalen. Uppstår oklarhet vad som gäller så kontaktas valnämndens kansli.

Det ska finnas en "frizon" vid varje lokal så att väljare kan ta sig in och ut utan att behöva utsättas för politisk propaganda om väljaren så önskar. Sedan 2006 gäller enligt beslut av Valnämnden ett avstånd på cirka 15 meter från förtidsröstningslokal för informationsbord, affischer och liknande.

Valnämndens kansli

Om ni vill ha kontakt med valnämndens kansli ringer ni eller mailar till

Agnetha Olofsson tel 0853061627

Oskar Jakobsson tel 0701816362

Val-krets	VD	Namn	Vallokal	Rum	Riksdag	KF	Skillnad	
Södra	1	Tullinge C/ N Lanthem	Falkbergsskolan	Entré Aula	1656	1746	90	
	2	Östra Tullingeberg	Förskolan Karlavagnen	Avd Sputnik	1200	1286	86	
	3	Tullinge Parkhem	Parkhemsskolan	elevmatsalen	1343	1426	83	
	4	G:a Tullingeberg	Tullingebergsskolan	elevmatsalen	1256	1320	64	
	5	Tullinge gård	Parkhemskolan	elevmatsalen	774	805	31	
	6	Banslätt/Römossen	Banslättskolan	elevmatsalen	1395	1440	45	
	7	Tullinge skog	Banslättskolan	elevmatsalen	1041	1078	37	
	8	Riksten	Rikstens skola	elevmatsalen	908	1004	96	
	9	Tullinge södra Lanthem	Rikstens skola	elevmatsalen	1106	1156	50	
	10	Tullinge villastad norra	Trädgårdsstadsskolan	entrén/matsal	976	1031	55	
	11	Tullinge villastad södra	Trädgårdsstadsskolan	entrén/matsal	693	753	60	
	13	Segersjö	Björkhaga skola	elevmatsalen	1164	1294	130	
	14	Tumba C	Medborgarkontoret	Medborgarkontoret	1302	1424	122	
	15	Broängen	Broängsskolan	elevmatsalen	1119	1186	67	
	16	Kassmyra	Kassmyraskolan	elevmatsalen	1166	1206	40	
	17	Skäcklinge	Kassmyraskolan	elevmatsalen	1793	1928	135	
	18	Storvreten V	Öppna förskolan	Öppna förskolan	1223	1571	348	
	19	Storvreten S	Storvretsskolan	elevmatsalen	1472	1803	331	
	20	Storvreten Ö	Storvretsskolan	elevmatsalen	1119	1390	271	
	21	Vretarna/Tumba Bruk	Tunaskolan	elevmatsalen	1550	1641	91	
	22	Tuna	Tunaskolan	elevmatsalen	1258	1476	218	
	23	Nackdala/Solhöjden mm	Tumba gymnasium	elevmatsalen	1071	1137	66	
	24	Tumba Park Kulturen	Tumba gymnasium	elevmatsalen	877	947	70	
	26	Uttran	Broängsskolan	elevmatsalen	1136	1180	44	
	27	Vårsta C/ Bremora	Malmsjöskolan	elevmatsalen	1180	1241	61	
	28	Grödinge Landsbygd	Malmsjöskolan	elevmatsalen	1443	1486	43	
	29	Vårsta/Malmtorp	Malmsjöskolan	elevmatsalen	648	679	31	
	Norra	31	Albydalen V/ småhus S	Kvarnhagsskolan	elevmatsalen	1402	1688	286
		32	Albydalen C/Rotemannen	Medborgarkontoret	Medborgarkontoret	1247	1664	417
33		Alby småhus Ö/Albygård	Förskolan Måsen	Paviljongen	1002	1138	136	
34		Albyberget V	Grindtorpsskolan	elevmatsalen	865	1203	338	
35		Albyberget Ö/Albygård	Grindtorpsskolan	elevmatsalen	1191	1609	418	
36		Albydalen östra	Kvarnhagsskolan	elevmatsalen	1427	1872	445	
41		Fittja småhusområde	Fittjaskolan	elevmatsalen	1004	1093	89	
42		Fittja Krögarvägen	Tallidsskolan	elevmatsalen	1073	1423	350	
43		Fittja Forvägen	Medborgarkontoret	Medborgarkontoret	1123	1578	455	
44		Fittja Vårdshusvägen	Fittjaskolan	elevmatsalen	1048	1356	308	
51		Slagsta N	Brunnaskolan	elevmatsalen	901	939	38	
52		Slagsta S	Brunnaskolan	elevmatsalen	952	1009	57	
53		Hallunda/Brunna	St Botvids gymnasium	entréhallen	1086	1342	256	
54		Hallunda C	Borgskolan	elevmatsalen	1072	1283	211	

55	Hallunda /Norsborg låghus	Borgskolan	elevmatsalen	1163	1282	119
56	Norsborg småhusområde	Tornet äldreboende	Matsalen	1072	1101	29
57	Norsborg Ö	Tornet äldreboende	Matsalen	1206	1435	229
58	Norsborg C	Kärsbyskolan	Skåphallen	1470	1909	439
59	Norsborg V	Kärsbyskolan	Skåphallen	1134	1486	352
60	Eriksberg Ö	Hammerstaskolan	elevmatsalen	1308	1579	271
61	Eriksberg V/G:a Norsbor	Hammerstaskolan	elevmatsalen	1462	1522	60
			TOTAL	56077	64145	8068